

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ І ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 073 Управління та адміністрування
(шифр і назва галузі знань)

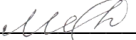
спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма Менеджмент: бізнес-адміністрування

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

 Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 1 від 08.09.21

Завідувач кафедри Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

 Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

к.е.н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Сорока Л.М.

Рецензенти програми:

д.е.н., проф. кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Степанова К.В.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна	Заочна
Кількість кредитів: 5	<i>Лекції:</i>	
	28	6
Модуль: 1	<i>Практичні заняття:</i>	
Загальна кількість годин: 150		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4	<i>Лабораторні заняття:</i>	
Семестр: 7	<i>Семінарські заняття:</i>	
	30	8
Тижневе навантаження (год.):	<i>Консультації:</i>	
- аудиторне: 6	2	
- самостійна робота: 9	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
Форма підсумкового контролю: екзамен		
Мова навчання: українська	<i>Самостійна робота:</i>	
	90	136

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та практичні засади зовнішньоекономічної діяльності.

Мета навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти широких теоретичних, практичних знань і вмінь у сфері управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємств; набуття системних знань і навичок щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності.

Передумови для вивчення дисципліни – засвоєння наступних навчальних дисциплін: «Аналіз господарської діяльності», «Мікроекономіка та макроекономіка», «Операційний менеджмент», «Стратегічне управління», «Економіка підприємства», «Правове забезпечення управлінської діяльності» та ін.

Міждисциплінарні зв'язки. Деякі теми предмету тісно пов'язані з такими предметами як: «Економіка, організація і адміністрування інноваційної діяльності», «Основи логістики», «Управління активами та інвестиційним портфелем», «Фінанси, податки та податкова система».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент: бізнес-адміністрування».

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗКЗ.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.	ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ЗК4.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
ЗК5.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ЗК9.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 16.	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ЗК11.	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.	ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
		ПРН 16.	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.
ЗК13.	Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.	ПРН 15.	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
ЗК14.	Здатність працювати у міжнародному контексті.	ПРН 18.	Виконувати практичні завдання в межах певної функціональної області бізнес-організацій на міжнародному рівні.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК2.	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища	ПРН 6.	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
		ПРН 8.	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
СК3.	Здатність визначати перспективи розвитку організації.	ПРН 5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

СК6.	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.	ПРН 8.	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
		ПРН 15.	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
СК10.	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
		ПРН 6.	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
СК11.	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.	ПРН 5.	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.
		ПРН 8.	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
		ПРН 11.	Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
СК12.	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
		ПРН 6.	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
СК16.	Здатність виконувати практичні завдання в межах певної функціональної області бізнес-організацій на міжнародному рівні.	ПРН 18.	Виконувати практичні завдання в межах певної функціональної області бізнес-організацій на міжнародному рівні.
СК17.	Здатність ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його	ПРН 19.	Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів

	ресурсів.		
--	-----------	--	--

Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК3.			ПРН11.	
ЗК4.	ПРН3.	ПРН4.		
ЗК5.	ПРН3.			
ЗК9.	ПРН3.			ПРН16.
ЗК11.		ПРН4.		ПРН16.
ЗК13.			ПРН15.	
ЗК14.		ПРН18.		
СК2.		ПРН8., ПРН6.		
СК3.		ПРН5.		
СК6.		ПРН8.	ПРН15.	ПРН15.
СК10.		ПРН4., ПРН6.		
СК11.		ПРН5., ПРН8.	ПРН11.	
СК12.	ПРН3.	ПРН4., ПРН6.		
СК16.		ПРН 18.		
СК17.		ПРН19.		

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)						Кількість годин (заочна форма навчання)							
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1.	Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності	4	2	2				6	4	2	2				8
2.	Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	4	2	2				6	-	-	-				10
3.	Тема 3. Механізм регулювання зовнішньоекономічної діяльності	4	2	2				4	-	-	-				10
4.	Тема 4. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності	4	2	2				4	-	-	-				10
5.	Тема 5. Базові організаційно-правові умови здійснення	4	2	2				6	-	-	-				12

	зовнішньоекономічної діяльності підприємства													
6.	Тема 6. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств	4	2	2			4	4	2	2				8
7.	Тема 7. Зовнішньоекономічний договір (контракт)	4	2	2			6	-	-	-				10
8.	Тема 8. Митне оформлення експортних та імпорتنних операцій	4	2	2			4	-	-	-				10
9.	Тема 9. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних умов	4	2	2			4	-	-	-				12
10.	Тема 10. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних контрактів	4	2	2			8	-	-	-				10
11.	Тема 11. Страхування у зовнішньоекономічній діяльності	4	2	2			6	-	-	-				10
12.	Тема 12. Загальні основи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств	4	2	2			6	4	2	2				6
13.	Тема 13. Аналіз експортної та імпорتنної діяльності підприємств	4	2	2			6	-	-	-				10
14.	Тема 14. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств	6	2	4			8	2	-	2				6
	Консультація	2												
	Проміжний контроль						4							
	Підсумковий контроль (для екзаменів)						8							
	Разом:	60	28	30		2	90	14	6	8				136

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.

Сутність та принципи зовнішньоекономічної діяльності. Основні функції та практичне значення зовнішньоекономічної діяльності. Зовнішньо-торгівельна та виробничо-інвестиційна діяльність. Моделі зовнішньоекономічної діяльності. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Основні суб'єкти і види зовнішньоекономічної діяльності. Правові режими здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Режим найбільшого сприяння. Національний режим. Спеціальний режим.

Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю.

Державні органи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Регіональні органи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Регіон. Недержавні органи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Торгово-промислові палати. Світова практика управління зовнішньоекономічною діяльністю. Роль організацій роботодавців та об'єднань підприємців у розвитку зовнішньоекономічної діяльності. Світові союзи підприємців.

Тема 3. Механізм регулювання зовнішньоекономічною діяльністю.

Мета і завдання регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митно-тарифне регулювання. Види мит: за способом стягування, об'єктом обкладання, характером, походженням. Тарифні ставки та їх види. Тарифна ескалація. Економічні наслідки введення мита. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види кількісних обмежень: квотування, ліцензування, «добровільні» обмеження експорту. Квоти та їх види. Економічні наслідки введення квот. Приховані види торговельних обмежень: технічні бар'єри, внутрішні податки та збори, державні закупівлі. Фінансові методи регулювання. Сутність демпінгу та його види. Субсидії, як метод регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Сутність валютного регулювання. Операції на міжбанківському валютному ринку України. Торговельна сесія. Сутність валютного контролю. Порядок організації розрахунків в міжнародній валюті.

Тема 4. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.

Захист прав українських суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності: процедура захисту та її учасники. Арбітражний суд: мета діяльності та компетенції. Дискримінаційні або недружні дії іноземних держав та міжнародних угруповань. Органи державного регулювання, відповідальна за відповідь на недружні або дискримінаційні дії іноземних держав. Недобросовісна конкуренція. Антидемпінгові та компенсаційні заходи. Нормальна вартість. Експортна ціна. Демпінгова маржа. Антидемпінгове розслідування. Легітимні та нелегітимні субсидії. Зростаючий імпорт. Види заходів проти зростаючого імпорту.

Тема 5. Базові організаційно-правові умови здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Режим сприяння зовнішньоекономічній діяльності підприємств. Стимулюючі фактори. Фактори зовнішнього середовища, які впливають на розвиток зовнішньоекономічної діяльності національних підприємств. Режим сприяння. Організаційно-функціональна структура зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Прямий і непрямий методи здійснення зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах. Особливості діяльності торговельних посередників при реалізації зовнішньоекономічної діяльності. Торговельно-посередницькі операції. Ліцензування експортно-імпортних операцій. Види зовнішньоторговельних ліцензій. Відповідальність підприємств за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Фінансові санкції (штрафи).

Тема 6. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Зовнішньоторговельна модель зовнішньоекономічної діяльності. Експортні, реекспортні та імпортні операції. Структура зовнішньоторговельної моделі. Міжнародна торговельна угода. Характерні риси зовнішньої торгівлі товарами. Особливості зовнішньої торгівлі послугами. Зовнішня торгівля продукцією інтелектуальної праці. Пул, як форма монополії. Зовнішня торгівля ліцензіями. Інжиніринг. Виробничо-інвестиційна модель зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний лізинг. Міжнародне виробниче кооперування. Спільні підприємства.

Тема 7. Зовнішньоекономічний договір (контракт).

Зовнішньоекономічний договір: сутність та структура. Принципи міжнародних комерційних договорів. Права та обов'язки сторін за зовнішньоекономічним договором. Етапи укладання зовнішньоекономічного договору купівлі-продажу. Види оферти: тверда і вільна. Види зовнішньоторговельних документів. Виконання умов контракту. Порядок

реєстрації та обліку зовнішньоекономічного договору. Документи для реєстрації зовнішньоекономічного договору. Картка реєстрації.

Тема 8. Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій.

Сутність митного контролю. Порядок та складові проведення митного контролю. Митна вартість товарів, що імпортуються. Процедура визначення митної вартості товару. Митна вартість товарів, що експортуються. Визначення способу перетину кордону та країни походження товару. Сертифікація імпорتنих та експортних товарів. Порядок митного оформлення товарів та транспортних засобів. Попереднє та основне митне оформлення. Види митного режиму. Вантажна митна декларація. Документальне митне оформлення.

Тема 9. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод.

Міжнародні перевезення: сутність та регулювання. Види транспорту для перевезень: морський, авіаційний, залізничний, автомобільний. Міжнародний транспортний коридор. Облік експортних та імпорتنих операцій. Правове регулювання міжнародних перевезень. Законодавча база в Україні з питань здійснення міжнародних перевезень. Організація міжнародних перевезень. Ліцензування. Основні завдання транспортування. Послуги, які надаються транспортно-експедиторськими фірмами. Базисні умови поставки товарів. Міжнародна торговельна палата. Зобов'язання контрагентів. ІНКОТЕРМС. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: автомобільним, авіаційним, залізничним, морським.

Тема 10. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних контрактів

Міжнародні розрахунки, їх функції, особливості та види. Чинники впливу на стан платіжних розрахунків. Суб'єкти міжнародних розрахунків. Банки та їх роль у здійсненні міжнародних розрахунків. Ризики у міжнародних розрахунках. Види ризиків. Страхування ризиків в міжнародних розрахунках. Форми платежу (розрахунків). Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою інкасо. Учасники інкасової операції. Переваги та недоліки інкасової форми розрахунків. Механізм здійснення міжнародних розрахунків за допомогою акредитива. Банківський переказ. Авансовий платіж. Платіж на відкритий рахунок. Платіж з використанням чеків та векселів. Платіж пластиковими картками. Основні елементи валютно-фінансових умов зовнішньоекономічної діяльності. Валюта ціни та валюта платежу. Ціни: контрактні та індикативні. Способи фіксації цін та види знижок. Методи розрахунку винагороди консультанта. Основні види лізингу.

Тема 11. Страхування у зовнішньоекономічній діяльності.

Страхування: сутність, характерні ознаки та учасники. Функції та специфіка страхування у зовнішньоекономічній діяльності. Договір страхування та його основні пункти. Види страхування: майнове, транспортне, особисте, фінансових ризиків. Страхування вантажів. Страхування відповідальності перевізника. Страхування міжнародного туризму. Страхування при виробничо-інвестиційній моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Перестрахування ризиків. Види перестрахування: пропорційне та непропорційне.

Тема 12. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Предмет та об'єкт аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Основні риси системного аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Методика аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств, її основні складові. Прийоми та методи аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Система показників зовнішньоекономічної діяльності компанії: абсолютні, відносні, показники структури та ефективності. Порядок розрахунку ключових індикаторів ефективності здійснення діяльності на зовнішньому ринку. Фактори впливу на результативність здійснення

зовнішньоекономічної діяльності фірми. Інформаційне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.

Тема 13. Аналіз експортної та імпоротної діяльності підприємств.

Етапи аналізу зовнішньоекономічної діяльності компанії. Основні напрями аналізу експортно-імпоротної діяльності фірми. Загальні правила проведення аналізу зовнішньоекономічної діяльності компанії. Аналіз виконання зобов'язань з експортних та імпортованих операцій, його сутність та основні етапи. Показники, які характеризують роботу підприємства на зовнішньому ринку. Раціональність використання коштів при проведенні експортно-імпортованих операцій. Розрахунок структури експорту та імпорту підприємства. Аналіз впливу факторів на результативність експортної діяльності. Формування факторної моделі. Аналіз впливу експорту та імпорту продукції на фінансові показники компанії.

Тема 14. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Економічна ефективність зовнішньоекономічної операції. Критерії економічної ефективності та порядок їх розрахунку. Принципи розрахунку показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності компанії. Економічна ефективність зовнішньоекономічних угод. Порядок розрахунку валютної ефективності експорту та імпорту. Рентабельність експорту та економічний ефект експорту. Інтегральний економічний ефект: сутність та порядок розрахунку. Інформаційне забезпечення проведення розрахунків ефективності зовнішньоекономічної діяльності компанії.

5.2. Тематика семінарських (практичних, лабораторних) занять.

- Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю.
- Тема 3. Механізм регулювання зовнішньоекономічною діяльністю.
- Тема 4. Захист прав суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.
- Тема 5. Базові організаційно-правові умови здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
- Тема 6. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
- Тема 7. Зовнішньоекономічний договір (контракт).
- Тема 8. Митне оформлення експортних та імпортованих операцій.
- Тема 9. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічних угод.
- Тема 10. Валютно-фінансові та платіжні умови зовнішньоекономічних контрактів
- Тема 11. Страхування у зовнішньоекономічній діяльності.
- Тема 12. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
- Тема 13. Аналіз експортної та імпортованої діяльності підприємств.
- Тема 14. Оцінювання ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» становить 90 год. для денної форми навчання та 136 год. для заочної форми навчання.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни:

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;
- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та екзамену.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин очна/заочн	Форми звітності
-------	------------	----------------------------	-----------------

		а	
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	6/6	Конспект лекцій
2.	Підготовка до семінарських занять	20/8	Усна відповідь
3.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в т.ч. - конспектування за заданим планом, - вирішення завдань і розв'язання задач, - виконання тестових завдань	42/77	Усна відповідь, конспект, завдання, тести
4.	Підготовка і написання рефератів (доповідей)	10/15	Реферат (доповідь)
5.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	4/-	-
6.	Підготовка до екзамену	8/30	-
	Разом	90/136	

Завдання для індивідуальної самостійної роботи студентів, що навчаються на денній та заочній формі подано у силабусі дисципліни

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та окрім завдання визначених до кожної теми передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до тем навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus, Coursera та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

6.1. Форми поточного контролю: усне опитування

6.2. Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота

6.3. Форми підсумкового контролю: екзамен

6.4. Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни

6.5. Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проектор, мультимедійна дошка.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела:

1. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Козака Ю. Г Київ: Центр учбової літератури. 2019. 292 с.
2. Шапоренко О.І. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства : навч. посіб. Денисенко М.П., Панченко В.А., Шапоренко О.І., Федорак В.І. Київ: Кондор. 2020. 435 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17088/2/UZDP_NP_2020.pdf
3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. / за ред. д.е.н., проф. І. І. Дахна. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 356 с.
4. Зінчук Т.О. Міжнародні економічні відносини та зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури. 2018. 512 с.

5. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: навч. посіб. 6-те вид., перероб. та доп. / за ред. Ю. Г. Козака. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 290 с.
6. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб./ Михайлова Л. І., Дашутіна Л. О., Могильна Л. М. та ін. / за ред. д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 252 с.
7. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: Апріорі. 2019. 460 с.
8. Ольшанський О. В., Яцун Л. М., Селютін В. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Харків: ХДУХТ, 2019. 103 с.
9. Шпомер А. І. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Чернігів: ЧНТУ. 2019. 255 с.
10. Операційний менеджмент: навч. посіб. / І.А. Маркіна, О.М. Помаз, Ю.В. Помаз / за ред. І.А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2018. 224 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/bitstream/123456789/6935/1/Навчальний%20посібник%202019.pdf>
11. Марченко В.М., Шутюк В.В. Логістика: підручник. Київ: Арттек. 2018. 312 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36003/1/Logistyka_Marchenko.pdf
12. Федорова В.О., Блага В.В. Логістика: навч. посіб. Харків: ФОРМ Бровін О.В., 2019. 153 с.
13. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2018. 292 с. URL: <http://dcmaup.com.ua/assets/files/finansii-pidpriemstv-2018.pdf>
14. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС. 2018. 440 с. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2356/1/фінанси%20підприємств.pdf>
15. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. / Ситник Н. С., Сташишин А.В., Дубик В.Я., та ін. /; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: Апріорі, 2019. 460 с.
16. Коваленко Л.О., Голуб В.М., Абакуменко О.В., Маргасова В.Г. Фінансовий механізм зовнішньоекономічної діяльності. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 232 с.

8.2. Допоміжні джерела:

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: конспект лекцій / Величко К.Ю., Кот О.В., Печенка О.І., Носач Л.Л., 2020. URL: <http://elib.hduht.edu.ua/jspui/handle/123456789/2671>
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. до проведення практичних занять для студ. / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 95 с.
3. Боднарчук О. І. Поняття «зовнішньоекономічна діяльність» та етапи її розвитку в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 1. С.83-86. URL: <http://www.lsej.org.ua/index.php/arkhiv-nomeriv>.
4. Менеджмент: навч. посіб. / Н.С. Краснокутська, О.М. Нащекіна, О.В. Замула та ін. Харків: Мадрид. 2019. 231 с.
5. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір: монографія / О. І. Павлов, В. А. Самофатова, Т. А. Кулаковська та ін.; за ред. О. І. Павлова. Одеса: Астропринт, 2019. 272 с.
6. Михайлова Л.І., Данько Ю.І., Турчіна С.Г., Данілова І.С. Міжнародний бізнес: навч. посібник. Суми: Університетська книга. 2018. 282 с.

7. Назаров Н.К., Бараннік І.О. Економічна безпека експортно-імпортного потенціалу підприємства. *Бізнес-Інформ.* 2019. № 5. С. 142-149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2019_5_23.
8. Дятлова В.В., Положенцева К.В. Зовнішньоекономічна діяльність України: регіональні особливості, тенденції та напрями розвитку. *Вісник економічної науки України.* 2020. № 1 (38). С. 73-78.
9. Легостаєва О.О., Кондратенко Н.Д. Тенденції розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємств України. *Науковий погляд: економіка та управління.* № 2 (68). 2020. С. 28-32. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3974/1/5%20Легостаєва%20О.О..pdf>
10. Яновицька А. В. Договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом: монографія. Львів: Растр-7. 2019. 180 с.
11. Страхування: підручник, 2-ге вид, виправ. й допов. Київ: Каравела, 2019. 512 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/02/Plysa-V.Y.-Strakhuvannia.-Pidruchnyk.-Kyiv-Karavela.-2019.-512s..pdf>
12. Адлер О.О., Лесько О.Й. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Вінниця: ВНТУ. 2019. 115 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/IRVC/Adler_2019_115.pdf
13. Сіменко І.В., Косова Т.Д. Аналіз господарської діяльності: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2018. 384 с.
14. Васюк Т. В. Методи дослідження та визначення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. *Актуальні проблеми економіки.* 2020. № 3 (165). С. 131-136.

8.3. Інтернет-ресурси:

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-ХІІ від 07.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
2. Закон України «Про валюту і валютні операції» № 2473-VIII від 28.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>
3. Закон України «Про Митний тариф» № 674-IX від 06.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
4. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» № 332-XIV від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/332-14#Text>
5. Закон України «Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту» № 330-XIV від 13.02.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/330-14#Text>
6. Про захист економічної конкуренції: Закон України від 11.01.2001. № 2210-III. *Відомості Верховної Ради України.* 2001. № 12, ст. 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>
7. Про Антимонопольний комітет України: Закон України від 26.11.1993. № 3659-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3659-12#Text>
8. Про захист від недобросовісної конкуренції: Закон України від 07.06.1996. № 237/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України.* 1996. № 36, ст. 165. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Офіційний сайт Національного банку України URL: www.bank.gov.ua
10. Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: <http://www.ucci.org.ua/ua/main.html>
11. Incoterms 2020. International Chamber of Commerce (ICC). URL: <https://iccwbo.org/resources-for-business/incoterms-rules/incoterms-2020/>.

9. ДОПОВНЕННЯ ТА ЗМІНИ, ВНЕСЕНІ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ У 2021/2022 Н.Р.